

UPPKOPPLADE VÄGYTEMÄTNINGAR

Hawzheen Karim, ViaPM
hawzheen.karim@viapm.se

Nyttor och effekter

Uppkopplade vägytemätningar skapar förutsättningar för ett effektivt och hållbart vägunderhåll genom ökad information om vägarnas snabba tillståndsförändringar och säsongsvariationer i vägtillstånd. Tjänsten uppkopplade vägytemätningar ger väghållarna bättre underlag för planering av ett proaktivt beläggningsunderhåll (rätt åtgärd på rätt plats vid rätt tid). Tjänsten ger också möjligheten till en snabbare detektering av snabba tillståndsförändringar och beläggningsskador som har negativ påverkan på trafiksäkerhet. Tjänsten skapar en objektiv och kostnadseffektiv metod för uppföljning av kravuppfyllelse kopplad till beläggningsskador i underhållskontrakten. På sikt kan informationen skapa förutsättningar för en bredare användning av funktionsentreprenader för beläggningsunderhåll.

Behovsägare är Väghållare och vägunderhållsentreprenörer.

Aktörskonstellation

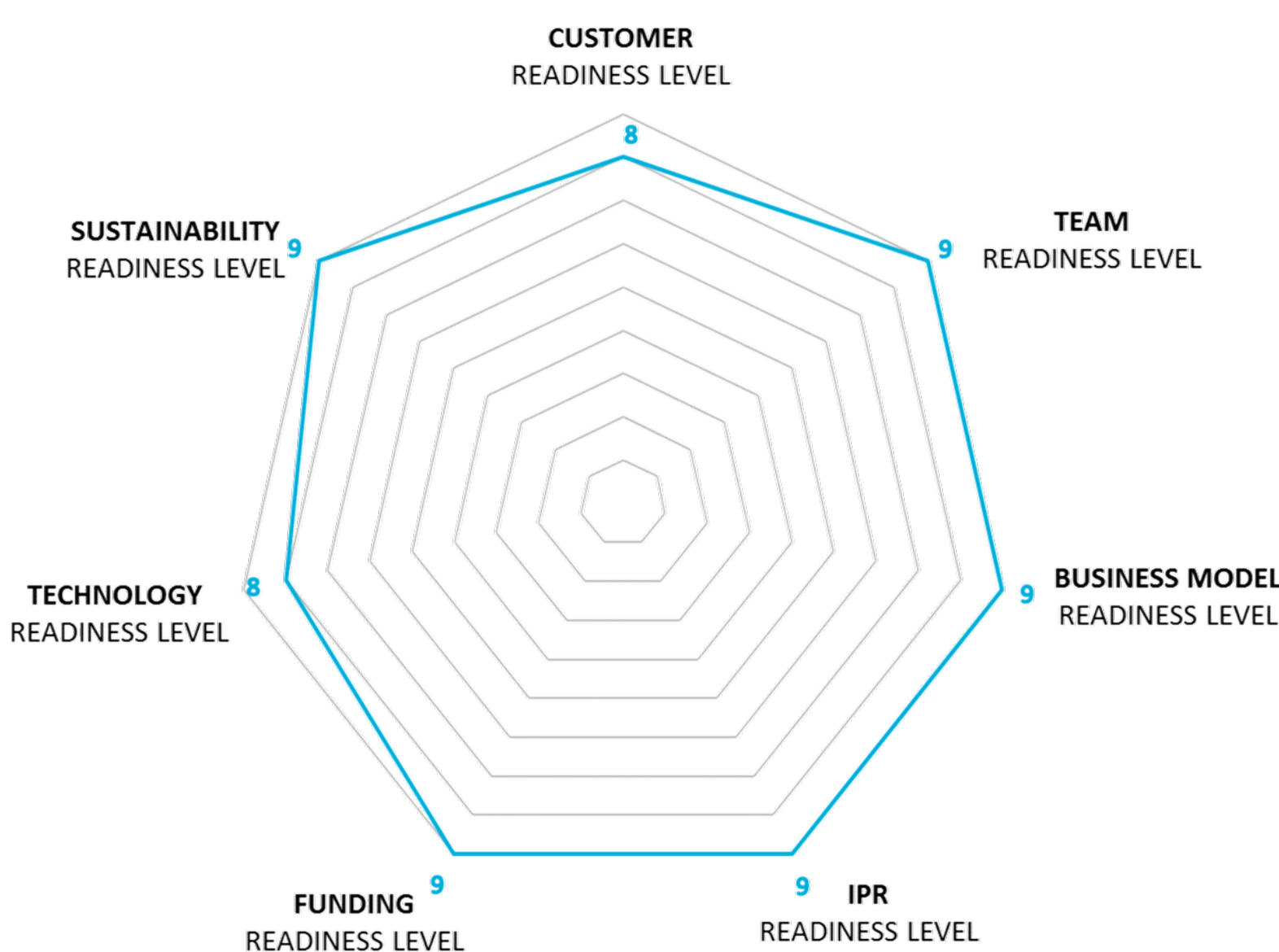
- Trafikverket
- ViaPM AB
- NIRA Dynamics AB
- Univrses AB
- Mercedes-Benz

Leveranser

Projektet syftade till att genom en innovationsupphandling handla upp utveckling, demonstration, utvärdering och implementering av en tjänst för vägytemätning i syfte att följa upp snabb tillsförändring på det statliga vägnätet.

Projektet resulterade i utveckling, utvärdering och implementering av tre olika tekniska lösningar för uppföljning av snabba tillståndsförändringar av belagda statliga vägar i Sverige.

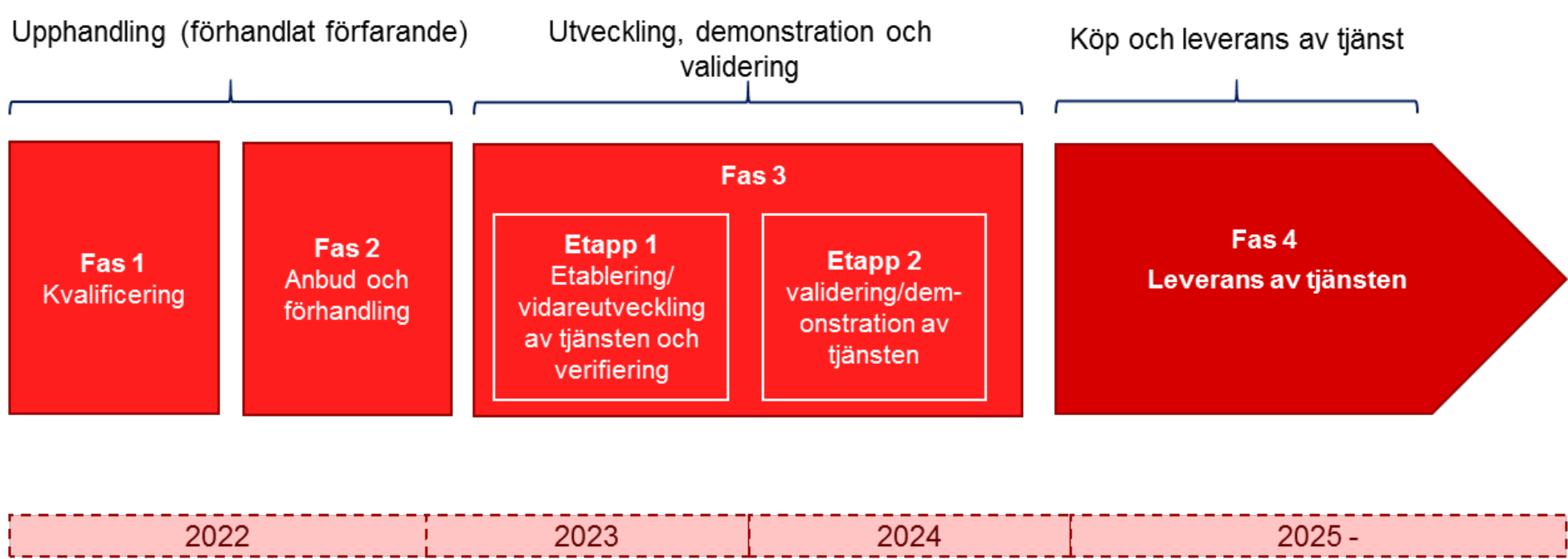
Innovationsstatus

Projektet är mycket moget, med genomsnittlig innovationsmognad på $\approx 8.7 / 9$. De enda områden som ännu inte är på maxnivå är:

- CRL (kundacceptans och marknadsskalning)
- TRL (teknisk validering i full drift)

Dessa områden kommer att prioriteras i fortsatt arbete för att nå full innovationsmognad

Vidareutveckling och implementering

Projektet befinner sig i Fas 4 där Trafikverket har tecknat avtal med tre leverantörer för som leverera tjänsten Uppkopplade vägytemätningar under 2025-2026 med möjlighet för kontraktsförlängning med 1+1 år. Fas 4 omfattar leverantörernas fortsatta utveckling av tjänsten för att fullt ut möta Trafikverkets krav och mål för slutprodukten. Parallellt bedriver Trafikverket ett omfattande verksamhetsutvecklingsarbete för att skapa förutsättningar för en skarp användning av tjänsten under 2026. En viktig del är att integrera och visualisera informationen i Trafikverkets PMSv4 som använd för planering av beläggningsunderhåll.

Implantering av tjänsten kräver även utveckling av Trafikverkets verksamhet, regelverk, kunskap och affärsmodell för att ge slutanvändarna förmåga att använda den nya tekniken i sin verksamhet. Under de kommande åren ska Trafikverket också skaffa sig mer erfarenhet av hur datan kan användas i praktiken. Målet är att på sikt etablera rutiner där uppkopplade vägytemätningar blir ett självklart underlag i den långsiktiga planeringen av beläggningsunderhåll.

Med stöd från

VINNOVA
Sveriges innovationsmyndighet

Energimyndigheten

FORMAS

Strategiska
innovations-
program

**Infra
Sweden**